

ת"פ 15787/01/17 - מדינת ישראל נגד דוד אבוטבול

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 15787-01-17 מדינת ישראל נ' אבוטבול

בפני
כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
דוד אבוטבול

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד אופיר פחימה

ב"כ הנאשם: עו"ד קטי צוויטקוב וע"ד יניב שגב

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:
א. **ייבוא סם ללא היתר**, עבירה לפי סעיף 13 ביחד עם סעיף 19א בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה").
ב. **החזקת סם מסוכן שלא לשימוש עצמי**, עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא בפקודה.
2. **על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 20.12.16 טס הנאשם מישראל לפריז. בתאריך 25.12.16 שב הנאשם לישראל בטיסה מפרז, כשהוא נושא עמו מזוודה בעלת תחתית כפולה ובה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 6.980 ק"ג בשווי של כ- 2.45 מיליון ₪.**
3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, שלפיו הנאשם הודה, הורשע ונשלח לתסקיר שירות המבחן. בהסכמת הצדדים נקבע כממצא עובדתי כי התקיים בנאשם היסוד הנפשי הנדרש לביצוע העבירה במובן זה שהנאשם ידע או לכל הפחות חשד כי מדובר בסמים ועצם את עיניו בכך שלא בדק האם מדובר בסמים.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשם כבן 25, סיים 12 שנות לימוד ושרת שירות צבאי מלא. לאחר שחרורו משירות צבאי, עבד בעבודות מזדמנות וטרם מעצרו אמור היה להתגייס למערך כיבוי האש. חווה משבר רגשי סביב גירושי הוריו, אשר הוביל לקשיים רגשיים אשר באו לידי ביטוי בהתחברות לחברה שולית ובפיתוח תלות בהימורים. התרשמות שירות המבחן בעניין זה כי נטייתו להתנהגות פורצת

עמוד 1

גבולות וחברות בחברה עבריינית באו כמענה לצרכי שייכות בלתי מסופקים וכמענה לצרכים כלכליים. הנאשם שולב בקבוצה ייעודית לעצורי בית בשירות המבחן, הביע רצון להשתלב בהמשך טיפול ובעריכת שינוי באורח חייו. בחודש מרץ שנה זו הנאשם שולב בתוכנית "מרכז יום" ביחידה לטיפול בהתמכרויות באשקלון. גורמי הטיפול ביחידה דווחו על הגעתו הסדירה של הנאשם לטיפול הכולל קבוצות טיפוליות יומיומיות וטיפול פרטני, מחויבותו הגבוהה לטיפול כשהוא מעלה תכנים משמעותיים. לפני מספר חודשים אף קודם לתפקיד אחראי קבוצה. ועדת הערכה שדנה בעניינו לפני כחודשיים, ציינה את השיפור ברמת מודעותו של הנאשם למצבו ויכולתו הגוברת להתבוננות ביקורתית על התנהגותו ושיפור שחל ביכולתו לווסת תגובותיו במצבי דחק. תוכנית הטיפול במסגרת מרכז היום תמשך כשנה עד לחודש מרץ 2019 ולאחר סיום הטיפול ימשיך בקשר עם היחידה לטיפול בהתמכרויות במתכונת שתקבע בהתאם לצרכיו הטיפולים. במפגשי שירות המבחן עם הנאשם, דווח כי חש נתרם מהתהליך הטיפולי, תאר התמודדות עם מצבים מורכבים לאורך התקופה האחרונה, עמם הצליח להתמודד באופן תקין בסיוע גורמי הטיפול. כן תאר את תהליך התקרבותו לדת כגורם המסייע לו בתהליך השינוי שאותו מבקש להעמיק ולשמר. הנאשם עמד בקשר יציב ותקין עם שירות המבחן, לא נרשמו לחובות הפרות תנאים של הפיקוח האלקטרוני. להתרשמות שירות המבחן, יש צורך בהמשך עבודה טיפולית במספר מישורים ובכללם הירידה במוטיבציה שמבטא לאחרונה, המשך עבודה סביב ניתוק קשריו השוליים, סיוע בצורך בפנייה להימורים במצבי משבר וכן סביב סף תסכול נמוך המאפיין אותו. עולה התרשמות מקיומה של מוטיבציה פנימית להמשך טיפול ולעריכת שינוי. לאור ההתרשמות המתוארת, וכן התרשמות כי להליך המשפטי השפעה מרתיעה עבורו, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה שבמסגרתו ימשיך הנאשם בתהליך הטיפול ביחידה לטיפול בהתמכרויות. בנוסף המליץ שירות המבחן על הטלת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 300 שעות.

טיעוני הצדדים

5. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד אופיר פחימה, הנאשם הודה לאחר ניהול הוכחות חלקי שכלל הצגת תיק מוצגים, חקירת הנאשם ושמיעת סיכומים. מתחם הענישה שאליו עתרה ב"כ המאשימה עומד על 7-9 שנות מאסר, מאסר מותנה וקנס כספי משמעותי. הנאשם פגע בערכים מוגנים של הגנה על שלום הציבור ובריאותו מפני הנזקים הנגרמים כתוצאה משימוש בסמים. עסקינן בתופעה חמורה ורחבת היקף. יבוא הסמים לישראל והפצתם מביאים לנזקים קשים לחברה כולה. מידת הפגיעה בערך המוגן גבוהה מאוד, לנוכח סוג הסם מסוג קוקאין, ולנוכח הכמות - כ-7 ק"ג. העבירה בוצעה למען בצע כסף. הנאשם לא שיתף פעולה עם המשטרה, ולא חשף את הגורמים ששלחו אותו לבצע את המיוחס לו. פסיקת בית המשפט העליון מורה לנקוט בענישה משמעותית כלפי מייבאי הסמים. מדובר במעשים שקדם להם תכנון, הנאשם טס, קיבל מזוודה עם סמים, וקיבל הוראות. חלקו היחסי בביצוע העבירה דומיננטי והכרחי בשרשרת. הנזק שהיה עלול להיגרם כתוצאה מייבוא הסם והפצתו גדול ומשמעותי, נוכח סוג הסם וכמותו. הנאשם טען שנקלע לקשיים כלכליים בשל בעיית הימורים, ומכאן שביצע את המיוחס לו לשם רווח כלכלי. הגם שמדובר בבלדר, שלו נסיבות חיים קשות, בתי המשפט נדרשים לנקוט גם כלפי בלדרים ביד קשה. לא מדובר בבלדר ששיתף פעולה. ההליך הטיפולי של הנאשם הגיע רק בעקבות כתב האישום.

באשר לתסקיר, הנאשם החל בטיפול במרכז יום ביחידה להתמכרויות באשקלון, לאחרונה ניכרת ירידה ברמת המוטיבציה. ברור שעוד ארוכה הדרך השיקומית שבפני הנאשם. טענות השיקום צריכות להידחות מפני שיקולי

ההרתעה והאינטרס הציבורי. לפיכך, עתרה המאשימה להשית על הנאשם 7 שנות מאסר, ברף התחתון של המתחם, וזאת לאור כלל נסיבותיו האישיות, הודאתו, הגם שנמסרה בסוף ההליך, התסקיר החיובי, והעדר עבר פלילי.

6. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד קטי צווסקוב ועו"ד יניב שגב, אין חולק שייבוא סמים מהווה נגע רע. ואולם, הנאשם נמנה על החלשים שבחברה. הנאשם, בחור צעיר כבן 25, אשר עבר משבר קשה. חווה הליך גירושין לא פשוט של הוריו. חווה קשיים לימודיים. המשפחה נקלעה לקשיים כלכליים. אחותו לקתה במחלת הסרטן. הנאשם לא הסתבך קודם לכן בפלילים. סיים 12 שנות לימוד ושירות צבאי. התמכר להימורים. הליך ההוכחות שנוהל אינו נזקף לחובתו. הנאשם עצם את עיניו לגבי הסם וסוגו, חשב שזה ויאגרה. הוא מסר את המזוודה לבדיקה. שהה במעצר מיום 25.12.16 עד ליום 16.3.17. בהמשך שהה במשך תקופה ארוכה במעצר בפיקוח אלקטרוני. הנאשם עבר טיפול חיובי מאוד. המתחם אינו יכול להתחיל משבע שנות מאסר, כעתירת המאשימה. אין משמעות לכמות הסם. המתחם צריך להתחיל בשנתיים, ויש לחרוג ממנו לקולה, מטעמי שיקום. השיקום אינו חייב להיות מוגמר לפי החוק, אלא די בסיכויי שיקום. הנאשם הוא נורמטיבי לחלוטין, ומעורבותו בפרשה היא יוצאת דופן לחייו. לפיכך, יש להסתפק בעונש של עבודות שירות.

ב"כ הנאשם הגישו ראיות לעונש, הכוללות מסמך בנוגע למחלתה של אחות הנאשם (נע/1), מסמך רפואי בנושא מחלת האחות (נע/2), ומסמך מאת המחלקה לטיפול בנפגעי התמכרויות באגף הרווחה בעיריית אשקלון (נע/3).

7. הנאשם טען כי השתחרר למעצר בית, והציעו לו הליך שיקומי. הוא הגיע להליך השיקומי, ומשתתף בו בהחלטה. הנאשם "נקי" מהימורים כבר תשעה חודשים, ונלחם על השיקום שלו. מעוניין לשנות את חייו. היה מכור להימורים וגם לאלכוהול, וכיום נקי.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

8. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.
9. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע הינו הגנה על הציבור מפני הנזקים הנלווים לשימוש בסמים מסוכנים. נזקי הסמים כוללים נזקים ישירים למכורים לסמים, אשר פעמים רבות נופלים כנטל על החברה, ונזקים עקיפים הנגרמים כתוצאה מביצוע עבירות על ידי המכורים לסמים כדי לממן את רכישתם.

רבות נכתב על אודות נזקי הסחר בסמים והעבירות הנלוות לסחר בסמים. לעניין החומרה שיש לנקוט כלפי המעורבים בשרשרת הפצת הסם, לרבות כלפי הבלדרים אשר אינם ניצבים בראש ההיררכיה, יפים דברי בית המשפט העליון בע"פ 7044/11 **עבד נ' מדינת ישראל** (17.6.12):

"על בתי המשפט לנקוט במדיניות ענישה משמעותית כלפי כל המעורבים בשרשרת הפצת הסמים, שכן רק בדרך זו ניתן יהיה לפעול למיגור התופעה. על אף העובדה כי המערערים שימשו כבלדרים, ולא עמדו בראש שרשרת הפצת הסם - הרי שהשיטה העומדת במרכז התופעה נשענת, במידה רבה, על נכונותם של המערערים ושכמותם לבצע את העבירות האמורות... יבוא הסמים לתחומי המדינה מחייב הרתעה אפקטיבית של כלל השותפים למבצעי ההברחה, המודעים לחומרת העבירות הכרוכות במכלול, וזאת באמצעות ענישה משמעותית שתאין את כדאיות ביצוע המעשים האסורים".

10. בכל הנוגע לשיקולים המרכזיים שיש לשקול בעבירות של ייבוא סמים לישראל, יפים דברי כב' השופט נ' הנדל בע"פ 6548/17 **לבדב נ' מדינת ישראל** (30.1.18):
- "כמובן, יש מקום לקחת בחשבון את נסיבותיו האישיות של המערער לקולא, אך הדגש בגזירת העונש בנסיבות העניין יושם על המעשה. עבירות הסמים הפכו לפגע ופשו בכל פינה בחברה, תוך חציית קבוצות באוכלוסייה. המחיר כבד לכולם. בית המשפט חייב לתרום את חלקו למיגור תופעה זו. בבואו של בית המשפט לגזור את עונשו של עבריין סמים, עליו לתת את הדעת לפרטי העבירה, לרבות סוג הסם, כמות הסם ותפקיד הנאשם המסוים כחוליה בשרשרת הפצת הסם".
11. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה ברף גבוה נוכח סוג הסם (קוקאין) שהינו מהקשים שבסמים וכן נוכח הכמות המשמעותית (קרוב ל- 7 ק"ג).
12. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לכך שמדובר בעבירה שקדם לה תכנון מוקדם. הנאשם טס לפריז, קיבל מזוודה בעלת תחתית כפולה ובה הסם, וחזר עמה לארץ. עוד יש לתת משקל לחלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה, שהינו משמעותי. הנאשם אמנם מילא תפקיד של בלדר בלבד בפרשה, ואולם בתיקים מסוג זה, חלקם של הבלדרים הינו משמעותי וחיוני לביצוע העבירה. הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה הינו רב. לנוכח סוג הסם (קוקאין) וכמותו הגדולה (קרוב ל- 7 ק"ג), אילו הסם היה נכנס לישראל ומופץ בציבור, היה נגרם נזק רב. סמים בסוג וכמות כאמור, הינם מחוללי פשיעה. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה טמונות בהתמכרותו של הנאשם להימורים, ואשר בעקבותם ביצע הנאשם את העבירה, עבור בצע כסף ולמטרה כלכלית.
- עוד נתתי דעתי לכך שהתקיים בנאשם היסוד הנפשי הנדרש לביצוע העבירה, במובן זה שהנאשם ידע או לכל הפחות חשד כי מדובר בסמים, ועצם את עינו בכך שלא בדק האם מדובר בסמים.
13. בכל הנוגע לקשר שבין כמות הסם לעונש שמוטל, יש להדגיש כי עקרון ההלימה, שהוא העיקרון המנחה בענישה, מצדיק קיומו של קשר בין כמות הסם לעונש שמוטל על הנאשם, ואולם אין המדובר בקשר לינארי, והעונש אינו גדל ביחס ישר למשקל הסם. זאת כאשר מוטלים עונשים משמעותיים אף בגין ייבוא סם בכמות קטנה מאוד, והגידול בכמות מוביל להחמרה בעונש, אך לא ביחס ישר. בפרט הדברים אמורים בבלדרים אשר במקרים רבים כלל אינם יודעים את כמות הסם המדויקת שהם נושאים עמם.
14. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:
- א. בע"פ 10101/17 **טאקץ נ' מדינת ישראל** (23.4.18) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירה של ייבוא סם מסוכן. הנאשם, אזרח אוקראינה, טס ארצה כשהוא נושא בתוך מזוודתו סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של **6 ק"ג ו- 15 גרם**. נקבע **מתחם עונש אשר נע בין 5.5-9 שנות מאסר**. הנאשם נידון **לעונש מאסר בן 6 שנים ו- 6 חודשים**.
- ב. בע"פ 1256/18 **זאודי נ' מדינת ישראל** (7.6.18) קיבל בית המשפט העליון את הסכמת הצדדים להקלה בעונשו של הנאשם, אשר הורשע בביצוע עבירה של ייבוא סם מסוכן, וקיצר את עונש המאסר שהוטל עליו ל- **6 שנות מאסר**. הנאשם טס לישראל והביא עמו במזוודה סם מסוג קוקאין במשקל **7 ק"ג. מתחם העונש שנקבע בבית המשפט המחוזי נע בין 5.5-8.5 שנות מאסר**.

ג. בע"פ 6886/17 **מרסל נ' מדינת ישראל** (24.4.18) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של ייבוא סם מסוכן, קשירת קשר לפשע והחזקת סם מסוכן שלא לשימוש עצמי. הנאשם, תושב ברזיל, טס ארצה כשהוא נושא בתוך מזוודתו סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של **3.03 ק"ג נטו**. הנאשם תושב זר אשר נסיבות חייו קשות, סייע למשטרה בניסיון ללכוד מעורבים אחרים ונעדר עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם של 4 עד 7 שנות מאסר**. נידון ל- **56 חודשי מאסר בפועל**.

ד. בת"פ 620-01-17 (מח' מרכז-לוד) **מדינת ישראל נ' גיולה** (26.4.18) הורשע הנאשם בביצוע עבירה של ייבוא סם מסוכן ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשם הגיע לישראל בטיסה מפרז ובמזוודתו נשא עמו סם מסוג קוקאין במשקל של **4.92 ק"ג**. במסגרת הסדר טיעון הוסכם כי המאשימה תגביל עצמה לעתירה לעונש ראוי של 73 חודשי מאסר בפועל וההגנה תטען באופן חופשי. נקבע **מתחם עונש הנע בין 4.5 ועד ל-7.5 שנות מאסר בפועל**. על הנאשם נגזר עונש של **5.5 שנות מאסר**.

ה. בת"פ 737-10-13 (מח' מרכז-לוד) **מדינת ישראל נ' LOPEZ** (6.11.14), הורשע הנאשם בביצוע עבירה של ייבוא סם מסוכן. הנאשם נחת בישראל ובמזוודתו הוסלק סם מסוג קוקאין במשקל של **3.47 ק"ג**. נקבע **מתחם העונש בין 5 ל-7.5 שנות מאסר**. הנאשם אזרח זר כבן 64 שמצבו הבריאותי רופף, נדון ל- **5 שנות מאסר** לצד עונשים נלווים.

ו. בת"פ 19902-12-16 (מח' מרכז-לוד) **מדינת ישראל נ' ואזנה** (16.10.17), הנאשם הורשע בביצוע עבירה של ייבוא סם מסוכן. הנאשם נחת בשדה התעופה בן גוריון מטיסה מפרנקפורט ובמזוודתו הוסלק, מאחורי תחתית כפולה, סם מסוג קוקאין במשקל כולל של **6.175 ק"ג**. נקבע **מתחם עונש החל מ-4.5 ועד ל-7.5 שנות מאסר**. הנאשם נדון ל- **57 חודשי מאסר** לצד ענישה נלוות.

ז. בת"פ 18588-11-10 (מח' מרכז-לוד) **מדינת ישראל נ' דרבאשי** (14.6.11), הנאשם הורשע בביצוע עבירה של ייבוא סם מסוכן. הנאשם נחת בשדה התעופה בישראל ובתרמילו סם מסוג קוקאין במשקל של **3.44 ק"ג**. הוסכם כי המאשימה תגביל עצמה לעונש ראוי של 6 שנות מאסר בפועל. הנאשם כבן 27, גדל בנסיבות חיים קשות, נקבע כי הנאשם נדרש לבצע את הבלדרות בלחצם של אנשי השוק האפור. על הנאשם נגזר עונש של **56 חודשי מאסר בפועל**.

ח. בת"פ 607-10-13 (מח' מרכז לוד) **מדינת ישראל נ' Arbelaez** (2.9.17), הורשעה נאשמת, אזרחית קולומביה, על פי הודאתה בייבוא סם מסוג קוקאין במשקל של **3.82 ק"ג**. בית המשפט קבע **מתחם ענישה שבין 4 ל-6.5 שנות מאסר בפועל**, וגזר על הנאשמת **48 חודשי מאסר בפועל**. ערעור שהוגש - נמחק (ע"פ 6840/14 **Arbelaze נ' מדינת ישראל** (22.7.15)).

ט. בת"פ (מח' ת"א) 33745-01-13 **מדינת ישראל נ' דסונה** (28.10.13), הורשעה הנאשמת, אזרחית ברזיל, בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, יבוא סמים והחזקת סמים שלא לשימוש עצמי. הנאשמת שימשה כבלדרית והכניסה ארצה כמות של **4 ק"ג סם מסוג קוקאין** במזוודתה. הנאשמת אם לארבעה ילדים שחיים בארץ מוצאה בעוני קשה. **מתחם העונש שנקבע הוא בין 3.5 ל-6 שנות מאסר**. נידונה ל- **3.5 שנות מאסר בפועל**.

15. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו **החל מ-4.5 שנים ועד ל-7.5 שנות מאסר בפועל**.

חריגה משיקולי שיקום

16. כידוע, בית המשפט רשאי לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. בית המשפט העליון נדרש בהרחבה לשאלה באילו מקרים יש לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.18). כך קבעה כב' השופטת דפנה ברק ארז בדעת הרוב:

"באילו נסיבות יכיר בית המשפט בקיומו של סיכוי של ממש לשיקום באופן שיצדיק חריגה ממתחם העונש? עד כה לא ניתנה בפסיקה תשובה מחייבת וכוללת לשאלה זו, ומטבע הדברים יש להתחשב בכל מקרה על נסיבותיו... במקרים קודמים שבהם נדרש בית המשפט להעריך את סיכויי השיקום במסגרת סעיף 40 לחוק העונשין הובאו בחשבון, בין היתר, השיקולים המרכזיים הבאים: המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה... חשוב להבהיר: אין מדובר ברשימה ממצה של שיקולים, והתקיימותו של שיקול זה או אחר אינה מצדיקה בהכרח חריגה ממתחם העונש משיקולי שיקום... עם זאת, ומבלי לקבוע מסמרות, ניתן לציין ששילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א). דברים אלה זוכים למשנה חיזוק מקום בו מדובר באדם צעיר נעדר עבר פלילי."

17. למחלוקת בסוגיית השיקום בנוגע לנאשם בעל התמכרות להימורים וללא עבר פלילי קודם, ראו ע"פ 2667/18 **יצחק נ' מדינת ישראל** (10.10.18).

בפסיקה קיימים מקרים בהם חרגו בתי המשפט ממתחם העונש ובכל זאת הטילו עונשי מאסר מאחורי סורג ובריא (ראו למשל: ע"פ 6720/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (7.3.17); ע"פ 4876/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.12.15); רע"פ 4795/11 **זאיד נ' מדינת ישראל** (27.6.11); רע"פ 262/14 **נאשף נ' מדינת ישראל** (22.1.14) וכן רע"פ 5354/12 **קובר נ' מדינת ישראל** (12.7.12)).

לצד זאת פעמים רבות בחרו בתי המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם עד כדי הטלת עונש שירות בעבודות שירות (ראו למשל בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.18) (קשירת קשר לפשע, סיוע לחטיפה, סיוע לתקיפה הגורמת חבלה של ממש ושיבוש הליכי משפט); בע"פ 779/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.4.15) (שוד באיומי סכין); ע"פ 911/14 **פלונית נ' מדינת ישראל** (4.11.14) (התעללות בקטין או חסר ישע).

18. במקרה דנן, קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם לקולה, אך לא עד כדי הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל משמעותי. על-פי מכתב המחלקה לטיפול בנפגעי התמכרויות בעיריית אשקלון (נע/3), הנאשם מטופל במרכז יום ביחידה לטיפול בנפגעי התמכרויות. הנאשם נשמע לכללים, נוכחותו מלאה, וממלא תפקיד של מתאם בקבוצה. הושגו מטרות של הגברת מודעות עצמית בדגש על הבנת המניעים הנפשיים שהובילו להתמכרות, וכן שינוי דפוסי מחשבה וזיהוי מצבי סיכון. נקבעו מטרות טיפוליות, וצוות המרכז מתרשם מחשיבות גבוהה להמשך הטיפול.

כך גם תסקיר שירות המבחן העדכני מעלה כי הנאשם שולב בתכנית "מרכז יום" ביחידה להתמכרויות באשקלון, הנאשם מגיע לטיפול בעקביות, מחויב מאוד להליך הטיפולי, ואף קודם לתפקיד אחראי קבוצה במסגרתו קיבל

על עצמו אחריות. קיימת עלייה ברמת המודעות של הנאשם למצב וביכולתו להתבוננות ביקורתית באשר להתנהגותו. לצד זאת, ניכר כי הנאשם החל את השתתפותו במרכז יום עם מוטיבציה גבוהה לטיפול, כאשר לאחרונה נראה כי קיימת ירידה ברמת המוטיבציה, על רקע קשיים שנובעים מהחשיפה. ניכר כי עדיין יש צורך בהמשך עבודה טיפולית רבה. שירות המבחן מתרשם כי הנאשם משתף פעולה בהליך הטיפולי עד כה.

לאור האמור לעיל, סבורני כי אכן קיים סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם. כידוע, סעיף 40 ד' בחוק העונשין, אינו דורש בהכרח קביעה שהנאשם "השתקם", וניתן אף להסתפק בקביעה "כי יש סיכוי של ממש שישתקם" כדי לחרוג ממתחם העונש ההולם. המקרה הנוכחי מעלה כי מדובר בנאשם אשר מכור להימורים, ועל רקע קושי כלכלי ביצע את העבירה, וכעת, לאחר הליך טיפולי שעבר, קיים סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם, הגם שהנאשם טרם סיים בהצלחה את ההליך הטיפולי. עם זאת, אין המדובר במקרה שבו התהליך השיקומי הוביל לשינוי כה משמעותי אשר יצדיק את הטלת העונש על פי שיקולי שיקומו של הנאשם בלבד, ותוך התעלמות מהאינטרס הציבורי. לא שוכנעתי כי מדובר בשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה של הנאשם, ואף הבעת החרטה מצדו של הנאשם - בפרט התסקיר הראשון - לא הייתה מלאה, הגם שהתקבלה גרסתו בנוגע לרמת המודעות שלו בנוגע לסמים. בנסיבות אלה, לא קיימת הצדקה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהטלת עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית, אם כי קיימת הצדקה לחריגה מסוימת לקולה מהרף התחתון של המתחם (על אודות מקומו של שיקול השיקום ביחס לעקרון ההלימה בעבירות סמים, ראו רע"פ 6041/18 כהן נ' מדינת ישראל (22.10.18)).

גזירת העונש המתאים לנאשם

19. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות: הנאשם צעיר, יליד 1993, ללא הרשעות קודמות. אחותו לוקה בסרטן, כך שהטלת עונש מאסר לתקופה ממושכת על הנאשם תפגע באופן קשה אף במשפחתו וביכולתה של המשפחה לתמוך באחותו. הנאשם שהה במעצר במשך קרוב לשלושה חודשים, ולאחר מכן במעצר בפיקוח אלקטרוני במשך תקופה ארוכה. הנאשם נטל אחריות על מעשיו. העובדה שהליך ההוכחות נוהל באופן חלקי אינה רובצת לפתחו של הנאשם. ניכר כי הנאשם עושה מאמצים לחזור למוטב. הנאשם גדל בנסיבות חיים קשות, על רקע גירושין של הוריו, וקשיים אישיים וכלכליים, כמו גם ההתמכרות להימורים, אשר השפיעו על ביצוע מעשה העבירה. מאז ביצוע העבירה חלפו קרוב לשנתיים. אין לחובתו של הנאשם עבר פלילי.
20. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, נמוך במידה מסוימת מהרף התחתון של המתחם. כמו כן, הואיל ומדובר בעבירה שבוצעה למטרה כלכלית, סבורני כי יש להשית על הנאשם אף קנס כספי, ואולם ראוי שהקנס יהיה מידתי, תוך התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם, בתקופת המאסר שמושתת עליו, וברקע המשפחתי שלו.

סוף דבר

21. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **50 חודשי מאסר בפועל**, בניכוי ימי מעצרו מיום 25.12.16 ועד ל-16.3.17.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 3.2.19 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין

של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר כל עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים.

ג. קנס כספי בסך של 10,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.1.22. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

לאחר היות גזר הדין חלוט, הסמים יושמדו בכפוף לכלל דין.
מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.
זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ה' טבת תשע"ט, 13 דצמבר 2018, בנוכחות הצדדים.